

החוק בארצות ערב

3

לקט של חוקים
ירדניים

קובץ יז'

בהוצאת
מפקדת
פ"צ"ר
תשל"ז 1977

חוק העתיקות נמסר על ידי משרד המשפטים

- תוכן הענינים -

פרק	תוכן הפרק	סעיף	עמוד
פרק א'	סעיפים כלליים	3-1	1
פרק ב'	המועצה	6-4	2
פרק ג'	הבעלות על העתיקות וניהולן	8-7	3
פרק ד'	העצמים, המבנים והאתרים העתיקים	14-9	4
פרק ה'	גילוי עתיקות וזכות הקניין בהן	18-15	5
פרק ו'	החפירות הארכיאולוגיות	36-19	7
פרק ז'	הסחר בעתיקות	40-37	11
פרק ח'	הוצאת רשיונות להקמת מבנים במקומות היסטוריים	45-41	13
פרק ט'	עונשין	47-46	13
פרק י'	התקנת תקנות	48	15
פרק יא'	ביטולים	50-49	15

=====

חוק ארעי מס' (51), 1966*
חוק העתיקות

פרק א'

סעיפים כלליים

1. חוק ארעי זה ייקרא (חוק העתיקות 1966) ויכנס לתוקפו ביום פרסומו בעתון הרשמי.
2. בחוק זה יהיו למונחים הבאים הפרושים כדלקמן, מלבד אם עניין הכתוב יחייב פירוש אחר.

עתיקה :-

א. - כל אחר היסטורי דניידי או דלא-ניידי שבני אדם בנוהו, גלמוהו, חקקוהו, חקמוהו, חשפוהו או יצרוהו וחיקנוהו קודם לשנת 1700 לספירה הנוצרית, לרבות כל חלק שהוסף עליו או נבנה מחדש בזמן מאוחר יותר.

ב. - שרידי אדם ובהמה מזמן שקדם לשנת 600 לספירה הנוצרית.

ג. - כל אחר דניידי או דלא-ניידי מזמן שלאחר שנת 1700 לספירה הנוצרית שהשר יכריזנו בצו כעתיקה.

סוחר - אדם העוסק בקניה ומכירת עתיקות.

סחר בעתיקות - קניתן ומכירתן של עתיקות.

השר - השר שמחלקת העתיקות שייכת למשרדו (יו"ר מועצה רשות החיירוץ/עתיקות).

---

* פורסם ע.ר. מס' 1936 מיום 16/7/66

מקום היסטורי - אזור שיש לו לשר יסוד סביר להאמין שהוא מכיל עתיקות או שהוא קשור במאורעות היסטוריים חשובים, בין שצויין ברשימה לפי סעיף (11) בין אם לאו.

132
1167
115180

מועצה מייצגת - המועצה שהוקמה על פי פרק ב' לחוק זה. הממונה - יצין מטה לענייני ארכיאולוגיה במינהל הארצי לאזור

הודה והשומרון".
תפקידיה של מחלקת העתיקות להתוות את מדיניות העתיקות של המדינה, לעשות למען ביצוע הפירות לגילוי עתיקות, לשמור הקיים מהן, ליפות סביבתן, להפיץ תרבות עתיקות, לייסד מוזאונים ארכיאולוגיים, היסטוריים, אומנותיים ועממיים, לעזור בסידור כל מוזיאון אחר השייך לכלל הפעילות הממשלתית בממלכה ולשתף פעולה עם מוסדות היסטוריים זרים.

3.

פ ר ק ב'

המועצה

4. המועצה המייצגת תהיה מורכבת מ:-

השר - יושב ראש.

המנהל - סגן היושב ראש.

מנהל מדור העתיקות וההיסטורי באוניברסיטה הירדנית - חבר

מנהל התיירות - חבר.

חבר אחד מבית ספר לעתיקות יחמנה לתקופה של שנתיים.

שני חברים אחרים יתמנו ע"י ראש הממשלה בהמלצת השר.

עוזרו של המנהל - מזכיר.

5. המועצה, חקיים, ישיבות, רגילות אחת לחודש על-פי הזמנתו של היו"ר ואפשר לקיים ישיבות נוספות בעת הצורך. נוכחותם של חמישה חברים תהווה מנין חוקי והחלטות תתקבלנה ברוב קולות הנוכחים.

6. על המנהל לערוך התייעצות עם המועצה בכל דבר חשוב או קשור בעתיקות, ובמיוחד בדברים אלה:-

- א - בקשות לרשיונות לבצוע הפירות.
- ב - הצעה החקציב השנתי של מחלקת העתיקות.
- ג - החכניות המוגשות לשמירת המקומות העתיקים.
- ד - ההצעות המוגשות למכירת העתיקות אשר בבעלות הממשלה או השאלתן זמנית למוזיאונים ולמוסדות עתיקות זרים.
- ה - הקמת מוזיאונים מקומיים חדשים.
- ו - כל דבר אחר שתכליתו קידום והרחבת עניני המוזיאונים ונקיטת הצעדים האפשריים לשמור על העתיקות.

פ ר ק ג

הבעלות על העתיקות וניהולן

- 7. א - העתיקות תיחשבנה בבעלות המדינה על-פי הוראות סעיפי הפרקים ד' ו-ה' לחוק זה.
- ב - הבעלות על האדמה אינה מקנה לבעליה זכות השימוש בעתיקות הנמצאות על פני האדמה או בחוכה וכן אינה מקנה לו זכות בביצוע הפירות אלא אם כן קיבל הרשאה לכך.
- ג - החלטתו של המנהל, אם איזה חפץ או מקום או מבנה עתיק הוא או אינו עתיק, בגדר פקודה זו, תהיה החלטה סופית.
- 8. א - ניהולה של מחלקת העתיקות והפיקוח עליה יימסרו למנהל או לממלא מקומו בעת העדרו.
- ב - המנהל רשאי להוציא לאור, מזמן לזמן, פירוטמים מודפסים על ענינים הקשורים בהיסטוריה ובעתיקות.
- ג - המנהל רשאי בהסכמת השר לבצע הפירות בכל מקום שבממלכה הירדנית האשמית.

פ ר ק ד

העצמים והמבנים והאתרים העתיקים

9. א - על המנהל לפרסם בעתון הרשמי רשימה, בהסכמת השר, של שמות המבנים והמקומות העתיקים, והוא רשאי, מזמן לזמן, להוסיף על רשימה זו מבנים ומקומות עתיקים אחרים או לחקנה, בהנאי שהרשימות תוצגנה במרכז המחוז, הנפה או הכפר שבו נמצא המקום העתיק.
- ב - המנהל יוסמך בהסכמת השר לקבוע את תחומיהם של המקומות העתיקים.
10. לא ייעשה אדם או תאגיד ללא אישורו של השר דברים אלה:-
- א - לחפור בכל מקום עתיק הכלול ברשימה שפורסמה כאמור לעיל בסעיף 9 (א) או הכלול בכל תוספת או בכל חיקון לאותה רשימה, או-
- ב - לבצע פעולות חפירה, להקים מבנה, לנטוע עצים, לחצוב, להשקות, לשרוף סיד או לעשות כל מלאכה אחרת כיוצא בהן או להניח עפר או פסולת במבנים ובמקומות העתיקים או סמוך להם או להכנס לביט קברות, או-
- ג - להרוס אתר, להחריב כל חלק הימנו או להעבירו או-
- ד - לשנות אתר, להוסיף עליו או לחקנו או-
- ה - להקים מבנים או קירות שגובהם עולה על גובה האתר או גובליט עמו.
- בתנאי שהפסקאות (ד' ו-ה') לא תחולנה על מבנים היסטוריים המוקדים לתכלית דתית והם קנינו של מוסד דתי.
11. היו מבנה או מקום היסטורי, בין רשומים בספרי האחוזה כרכוש פרטים ובין אם לאו, רשאי המנהל בהסכמת השר:-

א - לבוא לידי הסכם עם בעליו של אוחז מבנה היסטורי בדבר שמירתו, בדיקתו והחזקתו, והוא רשאי להפריש להם סכומים ולבצע כל עבודת תיקון שיראה צורך בה. ובמקרה זה יש לעשות את העבודה לפי החנאים שייקבעו ע"י המנהל בהסכמת השר.

ב - לקנות או לחכור את המקום או -

ג - לרכוש את המקום, בהעדר אפשרות של קניה או חכירה, בהתאם להוראות חוק הקרקעות (הפקעה), לאחר תשלום פיצוי צודק או -

ד - להרוס ולהעביר מבנה היסטורי כלשהו, כולו או מקצתו.

12. השר רשאי, בהמלצת המנהל, להרשות לאגודה, למוסד או לכל אדם להחזיק ולשמור כל מבנה או מקום היסטורי בתנאים שיראו לו.

13. על כל אדם שברשותו העתיקות או שמחזיק מבנה או מקום היסטורי להרשות למנהל או לכל פקיד אחר שהוסמך על ידו, בכל זמן סביר, לבדוק את העתיקות ולחקרן וכן להגיש לו עזרה אפשרית לערוך שרטוטים, צילומים או רפרודוקציות מהן ע"י סידור יצוקים או ע"י כל שיטה אחרת ולבצע כל עבודה אחרת הדרושה לדעתו של המנהל להחזקתה ולשמירתה של העתיקה ולצבירת ידיעות אודותיה. ואין לעשות כל שינוי באותה עתיקה או במבנה או במקום היסטורי ללא אישור בכתב מאת השר.

14. מבלי לגרוע מהוראות חוק רישום נכסי דלא-ניידי שטרם נרשמו, מס' - שנת 1964, יירשמו כל המקומות ההיסטוריים בשם משרד האוצר לטובת מחלקת העתיקות.

פ ר ק ה'

גילוי עתיקות וזכות הקניין בהן

15.

"(א) המגלה עתיקה מכל סוג שהוא, ולא קיבל רשיון חפירה לפי סעיף 20

לחוק זה, או מחזיק בעתיקה כאמור, וכל מי שידע על גילוי או החזקה של עתיקה כאמור, ימסור הודעה על כך לממונה תוך שלושה ימים מיום שגילה את העתיקה או מיום שהגיעה להחזקתו או מיום שנודע לו כאמור.

(ב) הממונה או מי שהוא ימנה לכך, יתפוס את העתיקות שנתגלו כאמור"

~~בקרובה ביותר חוץ שלושה ימים מיום חגלייתו או ידיו
עתו ועל אותה ישנות לתפוס עתיקות אלה ולהודיע מיד
למנהל.~~

16. א - פרט לאמור בסעיף משנה (ג) לסעיף זה, זכותו של השר לרכוש עתיקה תהיה מותנית בתשלום מענק, שערכו לא יפחת מעצם ערך אותה עתיקה, לאדם שמצא אותה.

ב - ערך זה יקבע בהסכם בין השר לבין מוצא העתיקה. לא הגיעו לידי הסכם, ייקבע הערך על-ידי בורר שיחנה מטעם הממשלה ופסקו יהיה סופי.

ג - לא יחוייב השר לשלם למוצא את ערך העתיקה:-

1. אם גילה העתיקה בניגוד להוראה מהוראות חוק זה או -

2. אם סבור השר שהעתיקה צריכה להיות שמורה במקום הימצאה והכריזה עליה כאזור היסטורי, או -

3. אם נירכשה העתיקה בדרך חלוקה שנעשתה בהתאם לסעיף 25 (ד) בחוק זה.

17. א - השר רשאי, בהמלצת המנהל, למכור את העתיקות השייכות לממשלה אם לדעתו עולות הן על צריכת המוזיאון הארכיאולוגי הישראלי.

ב - השר רשאי להשאיל לאגודות מדעיות או למוזיאונים או להחליף עמם עתיקות השייכות לממשלה, ולמטרה זו רשאי הוא להתיר את יצואן.

ג - חוזה השאלה לאגודה מדעית או למוזיאון יכלול הוראות מספיקות לשימורן של העתיקות, ביטוחן וקבלתן בחזרה עם תשלום ההוצאות הדרושות לכך.

18. המנהל רשאי, בהסכמת השר, להעניק לאדם מענק כספי תמורת הודעתו למחלקת העתיקות על האדם, כאמור בסעיף (24) מחוק זה, שגילה עתיקות מסלולות והסתייג אצו דבר גלויין.

פ ר ק ו'

החפירות הארכיאולוגיות

19. להוציא אדם כאמור בסעיף (8) לא ינקה אדם, לא יחזור, ולא יחפש עתיקות אלא אם כן קיבל הרשאה לכך בכתב מאת השר.
20. השר יעניק רשיון חפירה, בהמלצת המועצה המיעצה, לאנשים שביכולתם להוציא על עבודות החפירה סכום כסף מספיק כדי להשיג תוצאות רצויות מבחינה ארכיאולוגית ושאלות ומוסדות מדע מוכרים יתנו לאותם אנשים ערבות מספקת על סמכותם המדעית, בתנאי שמנהל החפירות יהיה בר סמכא ובר ידיעות בחפירות.
21. ^{ההמונה} רשאי לדרוש מתבקש הרשיון: ^{הית}
- א - להגיש ערבות כספית בסכום הנע בין (1000 - 5000) דינרים כערובה להוצאה לאור של פרסומים מדעיים מלאים על תוצאות החפירות וממצאיהן.
- ב - להבטיח הוצאת סכומים אלה כשכר פועלים ירדניים במקומות שעומדים לחפור בהן:-
1. חמש מאות דינרים לגבי מקום פרה היסטורי.
  2. חמש אלפים דינרים לגבי מקום עירוני שתאריכו מוגבל בין (שנת 2200 ושנת 330) לפני הספירה הנוצרית.
  3. אלפיים דינרים לגבי מקום מן החקופה היוונית - רומאית שתאריכו נע בין (350 - 330) לספירה הנוצרית.
  4. אלפיים דינרים לגבי מקום מן החקופה הביזנטית שתאריכו נע בין (400 - 640) לספירה הנוצרית.
  5. חמש מאות דינרים לגבי מקום מן החקופה האיס-למית שתאריכו נע בין (640 - 1100) לספירה הנוצרית.
  6. אלף דינרים לגבי מקום שתאריכו נע בין (1700 - 1200) לספירה הנוצרית.

22. על המבקש רשיון לציין:-

- א - הישגיו המדעיים ונסיונותיו הקודמים.
- ב - המקום בו עומד הוא לבצע חפירות עם חרשים לאחזקת מקום.
- ג - הזמן המשוער על ידו לסיום החפירות.
- ד - הסכום שביכולתו להוציאו על החפירות.

23. המשלחת הארכיאולוגית חייבת להעסיק מודד ומשרטט.

24. א - לא יטמין בעל רשיון חפירה את אשר חפר הוא או קודמו בכל מקום הסטורי אלא אם כן קיבל אישור בכתב לכך מאת המנהל.

ב - על בעל רשיון חפירה להמציא למנהל אוסף תמונות צבעוניות ותמונות רגילות שחור-לבן של העתיקות אשר יגלה אותן. *אשר יגלה אותן. - 1167*

*188
11/5/86
1167*

25. רשיון שניתן על-פי פרק זה יהיה כפוף לתנאים הבאים בנוסף לכל תנאי אחר שייקבע ע"י המנהל.

א - היחה הקרקע שניתן לגביה רשיון חפירה ברשות היחידה חייב בעל הרשיון לבוא לידי הסכם עם בעל הקרקע בדבר:-

1. החכרתה אם תקופה החפירה מתייחסת לשתי עונות.

2. קנייתה בשם קופת האוצר/עתיקות אם תקופת החפירות תעלה על התקופה הנ"ל.

3. אם החופר ובעל הקרקע לא יבואו לידי הסכם, רשאי המנהל, בהמלצת המועצה המיעצת, לרכוש את הקרקע, כולה או מקצתה, במקומו ועל חשבוננו של בעל הרשיון או לחכרה בהתאם להוראות חוק זה.

ב - על בעל הרשיון לנקוט בכל הצעדים הסבירים לשמירת העתיקות שיחגלו על ידו.

ג - על בעל הרשיון לתת למנהל, בתום עבודת החקירה או בכל עת אחר שיקבע המנהל, אפשרות לחלק, בהתאם לסעיף (16) מחוק זה, את העתיקות שנחגלו.

ד - החלוקה תעשה בידיעתה של ועדה המורכבת מן המנהל, עוזרו הטכני ומנהל לשכת המחוז שבו בוצעה החפירה, חוץ כדי דאגה לתת לבעל הרשיון חלק הגון.

ה - על בעל הרשיון להניח אצל המנהל, חוץ זמן סביר, כל צלום, יציקה, טביעה או רפרודוקציה אחרת מן העתיקות שנפלו בחלקן כתוצאה מן החלוקה, ככל אשר ידרוש המנהל.

ו - על בעל הרשיון להמציא למנהל את חרשימי חפירותיו וכן, בסדר מסודר החלוקה כאמור בסעיף משנה (ג) לסעיף זה, עליו להמציא רשימות וצלומים מכל העתיקות שנחגלו על ידו ופרטים נוספים ככל אשר ידרוש המנהל,

ז - המנהל רשאי למנות נציג מטעמו וכדי לפקח על החפירה אשר הוצאותיה יהיו על האדם או החאגיד או המוסד המבצע אותה חפירה, כן יהיו פעולות החפירה וכל החפצים שנחגלו בהשגחתו של אותו פקיד.

ח - נציג המחלקה כאמור בסעיף משנה (ז) לסעיף זה יקבל שכר יומי, בהתאם לתקנות הכספיות של המדינה, מבעל הרשיון בגנוסף לדמי נסיעה ואש"ל.

26. על בעל רשיון החפירה :-

א - לעשות את כל הדרוש לשמירת העתיקות שיחגלו על ידו.

ב - להמציא למנהל את חרשימי חפירותיו עם רשימה שלמה וברורה של החגליות, צילומיהן והשרטוטים שלהן.

ג - להמציא למנהל הודעה טכנית מספקת, בחקופה שלא תעלה על שנתיים מיום סיום החפירות, שתכלול הוצאות החפירות. ואם לא יעשה כן רשאי המנהל בהסכמת השר לשלול הרשיון ולהחרים את סכום הערבות.

27. רשיון חפירה יפוג תקפו ב-31 בדצמבר מאותה שנה שניתן בה הרשיון אלא אם קבע השר תקופה קבועה לתוקפו של אותו רשיון.

אותו רשיון.

28. על בעל הרשיון לחפור לשם גילוי עתיקות, האומר להמשיך בהפירוט לאחר שהרשיון יפוג תוקפו, להגיש בקשה בכחב אל המנהל לחידושו לפני חודש ימים מיום החחלת עבודת החפירה.

29. להציג רשיון לחפירה כשיידרש על ידי פקיד מוסמך.

30. אם עבר בעל הרשיון על חנאי אחד מהחנאים אשר לפיהם הוצא לו הרשיון לחפירה רשאי המנהל להשעות את הרשיון או לבטלו ולהחרים את העתיקות אשר נחבלו.

לא יוציא

31. אדם אל מחוץ לאזור עתיקה כלשהי אלא אם קיבל רשיון לכך או לפי היתר כללי.

32. א - רשיון היצוא אישי לבעליו ואינו ניתן להעברה.

ב - ייגבה מס בשיעור 15% משווי העתיקות שהותרו ליצוא בתנאי שהמס האמור לא יפחת מ-(50) פילטים, ויש לקבל רשיון עבור כל עתיקה בנפרד, ובמקרים שיראו למנהל יוצא רשיון אחד ליצוא עתיקות מספר וזאת בהסכמת השר.

ג - מנהל המכס יטיל על פקיד להשגיח על אריזתם של דברי עתיקות במקום הימצאם בתנאי שהיצואן ישא בהוצאות נסיעת הפקיד ושכרו.

33. לא יגבה מס על רשיון ליצוא:-

א - עתיקות שויתר עליהן השר או נתן אותן לבעל רשיון החפירה.

ב - עתיקות שנמסרו בהשאלה או בחליפין על פי הוראות סעיף 17 (ב) מחוק זה.

34. א - על המבקש רשיון ליצוא עתיקה להפקיד אותה עתיקה בידי המנהל לבקרה ולרשמה.

ח - לא יעסוק אדם, שהוצא לו רשיון למכירת עתיקות ולסחור בהן, במכירת עתיקות ובסחר בהן במקום שאינו המקום שנקבע ברשיון.

37א. בעל רשיון לסחור בעתיקות לא יחזיק ולא יסחר בעתיקה אלא לאחר שנמסרה הודעה על החזקת אותה עתיקה או גילוייה, כנדרש לפי סעיף 15 לחוק זה.

37ב. (1) לא ימכור אדם העתק של עתיקה או חיקוי שלה ולא יציגו למכירה בלא שסימן עליו, בדרך שנקבעה בתקנות, כי המוצג אינו עתיקה אמינה.

(2) לא ימכור אדם עתיקה המורכבת מחלקים שונים של עתיקות שונות- עם השלמות, או תוספות, או בלעדיהן - בלא שסימן זאת בדרך שנקבעה בתקנות."

ד - הסכום ששולם עבורה או ששוי יחסי אחר שנתן אותה המוכר לקניית העתיקה.

ה - הדבקת תמונה או שרטוט לעתיקות הרשומים ליד מספריהן בספר הרישום.

39. א - למנהל העתיקות או למוסמכים על ידו במחוזות ובאזורים הזכות לחקור כל העתיקות שברשות בעל הרשיון נלעיין בספר הרישום כאמור בסעיף הקודם כדי לעמוד על אמיתות הרישומים.

ב - על הפקיד אשר בודק את ספר הרישום של העתיקות במקום המורשה לציין תאריך הבדיקה ולכתוב כל הערה שתראה לו בספר הרישום.

ג - יש לשלוח למנהל בסוף כל חודש העתק מהרישומים שצוינו בספר הרישום משך אותו חודש.

40. לא מילא אדם אחרי הוראות פרק זה, רשאי מנהל העתיקות לשלול את הרשיון שניתן לאותו אדם.

פ ר ק ח'

הוצאת רשיונות להקמת מבנים במקומות הסטוריים

41. בקשות להקמת מבנים או העברת אבנים היסטוריות או ניקוי מערות קדומות או בארות חוגשנה על גבי הספסלים המיוחסים - דים שהגישם מחלק העתיקות.
42. תקופת הרשיון ששה חודשים מיום הוצאתו ואפשר לחדשו בהסכמה בכתב מאת המנהל.
43. חיגבנה עבור הרשיונות הנ"ל אגרות אלה:-
- א רשיון עבור דונם ראשון או חלק ממנו - 15 דינרים.
ב רשיון עבור כל דונם נוסף או חלק ממנו - 15 דינרים".
- ג - חמישה דינרים ירדניים עבור שימוש במערה קדומה או בבאר.
- ד - יגבה שויה של כל אבן קדומה שהועברה ממקומה או שהשחמש בה בבניה.
1. עשרת פילסים עבור כל אבן חלמיש.
2. עשרים וחמישה פילסים עבור כל אבן מסוג אחד.
44. על מגיש הבקשה לשלם הוצאות בקור מיוחד למקום שאומרים להקים בניין עליו.
45. המנהל רשאי לסרב להסכים להקמת מבנים במקומות היסטוריים או למכירת אבניהם.

פ ר ק ט'

עונשין

46. כל אדם אשר:-
- א - עשה פעולה אמורה לפי חוק זה או לפי צו שהוצא על פיו, או -

ב - נמנע מלעשות פעולה שנחבש לעשותה לפי חוק זה, או -

ג - מסר פרט כוזב בבקשת הרשיון לחפירה או עבר על החנאים המותנים בהרשאה לחפור, או -

ד - סחר בעתיקות ללא רשיון או עבר על החנאים שהוחנו במחן הרשיון לסחור בעתיקות או מספר פרט כוזב בבקשת רשיון כזה, או -

ה - השחית, חיבל, השמיט, העביר, או הסתיר עתיקות.

יהיה צפוי למאסר לתקופה שלא תעלה על שנתיים או לקנס מ-עשרים עד מאה דינרים. ואין להפחית את תקופת המאסר מחודשיים והקנס מעשרים דינרים כשיש נסיבות מקילות, ונוסף לכך.

116
115/86

1. תוחרמנה עתיקות בגללן נעשתה העבירה או ביחס אליהן.

2. יהרס ויסולק, על חשבון עובר העבירה, כל מבנה שהוקם או כל צמח שנשתל או כל דבר אחר שנעשה בניגוד לחוק.

אות תיקון כל נזק וי הערכת המנהל.

תיקון
סעיף 24
לחוק

(4) בית המשפט רשאי לצוות על ליקוי זה, וזאת מבלי לג כל דין ותחיקת בטחון".

א - אדם שמצא עתיקה ולא הודיע עליה ולא נקט באמצעים להגיש כתב-אישום לפי סעיף 46 (ד), רשאי בית המשפט שאנ

כתב האישום לצוות על הנאשם להפסיק את הסחר בעתיקות. תוקפו של צו זה ייפקע עם ביטול כתב האישום, או עם מת הדיון או במועד שבו זוכה הנאשם זיכוי סופי או בכל מוע קודם שנקבע בצו.

הוראות קוח או זם היס- זירה מה זבין

הסמכות לפי סעיף קטן (א) באה להוסיף על כל סמכות לפי או תחיקת-בטחון, ולא לגרוע ממנה.

נעשו ע... שהיחה האדמה בבעלותו ובין שהיחה בבסלוח של אחר יהיה צפוי - למאסר לתקופה שלא תעלה על לוש שנים או לתשלום קנס שלא יעלה על חמש מאות דינר". ואין להפחית את הקנס מעשרה דינרים כשיש נסיבות מקילות, כלי החפירה והעתיקות שהוצאו יוחרמו.

ג - אדם שייצא או ניסה לייצא עתיקה שנאסר ייצואה על פי סעיף (25) לחוק זה, יהיה צפוי למאסר לחקונת שלושה חודשים עד שנתיים או לחשלוים קנס בסך שביין 100 ו-300 דינרים. ומוחר להחליף את הקנס בשווי העתיקה לפי הערכתו של המנהל אם היה שווי העתיקה עולה על סכום הקנס.

ד - אדם שרימה או המנסה לרמות במזיד, קונה או פקיד ממסלה "א"י - - - - - הנמצא במקום היסטורי כשברשותו או בסביבתו הקרובה מצויים כלי פירה ויש להניח כי זה מקרוב נעשתה בהם עבודת חפירה באתר,

או שברשותו או בסביבתו הקרובה מצוי מכשיר לגילוי מתכות, חזקה שחפר לשם גילוי עתיקות, אם לא הוכיח שלא חפר או שלא התכוון לגלות עתיקות.

47. תעודת הממונה שמקרקעין פלוניים מכילים עתיקות או שנכס פלוני הוא עתיקה, תהיה ראייה לכאורה על כך".

48. הממשלה לפי המלצת השר תחקין את החקנות הדרושות למלא אחרי הוראות חוק זה, ובמיוחד בדבר:-

א - הפיקוח על החפצים, מבנים ומקומות היסטוריים.

ב - הביקורים במקומות היסטוריים וקביעת האגרות לכך.

פ ר ק י"א

ביטולים

49. חוק זה בה לבטל כל החוקים והצווים שקדמו לו בתנאי שיראו כבבני-חוקף וכאילו הוצאו על-פי חוק זה רשימות המבנים והמקומות ההיסטוריים שהוצאו על-פי פקודת העתיקות, 1935, ופקודת העתיקות הפלסטינאית או כל רשימה שתיערך למקומות ההיסטוריים או כל צו שינתן לאחר הוצאת חוק זה.

50. ראש הממשלה, שר המשפטים והשר המוסמך לעתיקות ממונים על ביצוע הוראות חוק זה.

(-) חוסיין בן טלאל

20.6.1966